

Súd: Okresný súd Malacky  
Spisová značka: 9P/106/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621201679  
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová  
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1621201679.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Janou Kurnotovou, v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletú S. X., nar. XX.XX.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A Malacky, t.č. dočasne umiestnená v Centre pre deti a rodiny sv. M. o.z. so sídlom K. K. XX/X, V., dieťa rodičov: matky S. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. E. 7, G. a otca neuvedeného, o návrhu F. S. L., nar. XX.XX.XXXX a S. K. L., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom L. XXXX/XXB, G. - K., na zrušenie pestúnskej starostlivosti a o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

### rozhodol:

Súd zrušuje pestúnsku starostlivosť nariadenú rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 9P/188/2019-87 zo dňa 21.08.2020.

Súd nariaďuje nad maloletou S. X., nar. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny sv. M. o.z., so sídlom K. K. XX/X, V..

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej S. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, a to počnúc právoplatnosťou rozsudku v časti zverenia maloletej do ústavnej starostlivosti, ktoré výživné je povinná zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia, v ktorom je maloletá umiestnená.

Súd zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 6PPOm/7/2021-8 zo dňa 15.03.2021.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Malacky č. k. 9P/188/2019-87 zo dňa 21.08.2020 v časti zverenia a výživného na maloletú.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.01.2021 sa navrhovatelia, ktorým bola maloletá zverená do pestúnskej starostlivosti domáhali zrušenia pestúnskej starostlivosti Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá im bola rozsudkom Okresného súdu Malacky sp.zn. 9P/188/2019 zverená do pestúnskej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnili tým, že okrem maloletej majú ešte 4 deti a to dve biologické a 2 majú v pestúnskej starostlivosti. Maloletú si zobrali do pestúnskej starostlivosti s tým, že ju budú vykonávať dočasne, než si matka upraví svoje pomery. V tom čase matka mala vo svojej osobnej starostlivosti maloletého S.. Matka sa pred pestúnmi prezentovala ako milujúca matka, ktorá robí všetko pre úpravu svojich pomerov, chodí na protidrogové testy, pracuje ako upratovačka a má vyhovujúce bývanie u svojho strýka. Na základe týchto informácií maloletá s ich súhlasom chodila k matke na návštevne pobyty jeden až dvakrát do mesiaca. 13.11.2020 pestúnov kontaktovala sociálna pracovníčka ÚPSVaR

s odporúčaním, aby maloletú nedávali na návštevné pobyty k matke, keďže prostredie u matky nie je vhodné pre zdravý vývin maloletých detí. K návrhu doložili vyjadrenie matky zo dňa 21.03.2020 doručené súdu počas konania o nariadenie pestúnskej starostlivosti a rodný list maloletej.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/157/2021-1 zo dňa 23.09.2021 súd začal u úradnej moci konanie o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/106/2021-34 zo dňa 28.09.2021 súd spojil konania o nariadenie ústavnej starostlivosti a konanie o zrušení pestúnskej starostlivosti na spoločné konanie vedené pod sp.zn. 9P/106/2021.

3. Matka sa vo veci nevyjadrila, na nariadené pojednávanie sa nedostavila, pričom ospravedlnila svoju neúčasť zo zdravotných dôvodov s tým, že o odročenie pojednávania nežiadala. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku konal a rozhodol v neprítomnosti matky maloletej.

4. Súd sa oboznámil s návrhom, vyjadreniami účastníkov a s obsahom celého poručenského spisu maloletej vedeného tunajším súdom a vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov a listinnými dôkazmi založenými v spise, ktorými sú: rodný list maloletej, odpovede na lustráciu matky v Sociálnej poisťovni, správa Centra pre deti a rodiny s.v. M. o.z. zo dňa 14.10.2021, správa ÚPSVaR Pezinok zo dňa 15.10.2021, správa obce o povesti na matku, záznam ÚPSVaR Pezinok z vykonanej terénnej sociálnej práce zo dňa 31.08.2021, e.mailová komunikácia CDR sv. Antovna o.z. a ÚPSVaR Pezinok, rozsudok Okresného súdu Pezinok č.k. 12P/185/2020-121 zo dňa 31.05.2021, z čoho zistil nasledovný skutkový a právny stav.

5. Z poručenského spisu maloletej súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 9P/188/2019-87 zo dňa 21.08.2020 bola maloletá zverená do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov. Uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 6PPOm/7/2021-8 zo dňa 15.03.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. M. o.z.

6. Pestúni na pojednávaní uviedli, že podľa ich informácií si matka svoje pomery doposiaľ neupravila. Okrem toho jej bol odňatý aj syn. Naposledy boli spolu s matkou na prípadovej konferencii, kde sa matka vyjadrila, že im CDR nemá umožniť kontakt s maloletou.

7. Kolízny opatrovník sa na pojednávaní vyjadril, že v prípade, ak pestúni už nechcú naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletú s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasí. Matka si podľa všetkého neupravila svoje pomery. Súhlasil s určením minimálnej vyživovacej povinnosti.

8. Podľa správy ÚPSVaR Pezinok zo dňa 15.10.2021, matka maloletej je okrem maloletej S. matkou maloletého S., nar. XX.XX.XXXX. Na základe rozhodnutia Okresného súdu Pezinok č. k. 12P/185/2020-121 o nariadení ústavnej starostlivosti bol do zariadenia Centra pre deti a rodiny sv. M., o. z., umiestnený maloletý S., starší biologický brat maloletej Moniky. Maloletá Monika bola v roku 2019 neodkladným opatrením č. k. 28P/39/2019-16 zverená do Centra pre deti a rodiny V. z dôvodu prijatého podnetu Univerzitnej nemocnice v Bratislave, kde sa nemocnica domáhala rýchleho umiestnenia dieťaťa mimo ich starostlivosti, kedy sa biologická matka S. X. vyjadrila, že sa ponáhľa domov za maloletým synom S.. Pani X. sa v nemocnici vyjadrila, že doma nemá podmienky pre starostlivosť o ďalšie dieťa. Maloletej S. X. bola v moči zistená pozitívita na omamné látky amfetamín a metamfetamín. Matka nenavštevovala gynekologickú poradňu počas tehotenstva s maloletou. Matka uviedla, že vedela, že maloletej S. tieto látky nemôžu ublížiť. Maloletá S. bola Okresným súdom Malacky zverená do pestúnskej starostlivosti manželom L.. Pestúni sa v mesiaci január 2021 obrátili na úrad so žiadosťou o zrušenie pestúnskej starostlivosti nad maloletou S., ako dôvod uvádzali, že maloletú si prevzali do pestúnskej starostlivosti na základe prísľubu matky, že sa bude snažiť si usporiadať svoje pomery do takej miery, že si maloletú v krátkom čase prevezme do osobnej starostlivosti. Vzhľadom na skutočnosť, že matka sa nesnaží si svoje podmienky upraviť a sú presvedčení, že matka si v blízkej budúcnosti nezlepší svoje pomery, preto žiadajú pestúnsku starostlivosť zrušiť a čo najskôr odňať maloletú S. z ich domácnosti, aby mali dostatok pokoja na výchovu ďalších detí, ktoré sa v ich starostlivosti nachádzajú. Dňa 15.03.2021 maloletá S. X. bola na základe Uznesenia o neodkladnom opatrení Okresného súdu Bratislava V č. k. 6PPOM/7/2021-8 umiestnená do Centra pre deti a rodiny sv. M., K. K. XX/X, XXX XX V.. Maloletá S. aktuálne v zariadení pekne prospieva, vyvíja sa primerane veku a jej potreby sú primerane napĺňané. Matka maloletú S. kontaktuje na základe dohovoru a stanovených podmienok so

zariadením. Maloletá S. si na profesionálnu matku a jej rodinu v zariadení zvykla, taktiež sa upravili súrodenecké vzťahy medzi maloletými súrodencami, keďže maloletý S. je v starostlivosti profesionálnej matky spolu s maloletou S.. Centrum pre deti a rodiny V. do dnešného dňa neumožnil maloletej S. a maloletému S. pobytu na adrese matky z dôvodu nevytvoreného bezpečného prostredia pre maloleté deti matkou S. X.. V rámci sanácie rodiny OSPODaSK Pezinok oslovil opäť pre spoluprácu akreditovaný subjekt Kľúč n. o., ktorý matku maloletého navštívil v mesiaci apríl 2021. V správe sa uvádza, že matka maloletého bola v odpore, odmietala spoluprácu. Na adrese matky boli vykonané OSPODaSK Pezinok viaceré neohlásené šetrenia pre zistenie jej rodinných a sociálnych pomerov, z ktorých vyplynulo, že do dnešného dňa matka maloletých detí neodstránila dôvody uvedené v neodkladnom opatrení. Na základe anamnézy matky a na základe zistených skutočností záverom správy ÚPSVaR konštatuje, že spoluprácu matky s OSPODaSK Pezinok vedú ako sporadickú a účelovú; matka si do dnešného dňa reálne neupravila žiadnym spôsobom svoje rodinné a sociálne pomery a nepreukázala zodpovednosť voči sebe i maloletým deťom; neprejavila ochotu k spolupráci a odmietala preukazovať výsledky z odberov zo Špecializovanej nemocnice, Hraničná, Bratislava - Ružinov, Centra pre liečbu drogových závislostí pre potvrdenie, že matka neužíva omamné a návykové látky. Do dnešného dňa nepreukázala žiadnym spôsobom odstránenie dôvodov umiestnenia maloletých detí X. do zariadenia Centra pre deti a rodiny V.. Prirodzené rodinné prostredie nepovažuje ÚPSVaR za vhodné. Rodinný príslušník, ktorému by maloletá mohla byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti im nie je známy.

9. Podľa záznamu ÚPSVaR Pezinok z vykonanej terénnej sociálnej práce zo dňa 31.08.2021, bola vykonaná neohlásená návšteva v domácnosti matky maloletej. Po dlhšom klopaní na okno (na zvonenie zvončeka nebola žiadna reakcia) otvorila matka maloletých. Bytové, sociálne a rodinné pomery sa u matky maloletých detí nezmenili. P. Lošonská naďalej býva v staršom rodinnom dome u nevlastného strýka P. X. a nevlastnej starej matky S. X.. P. X. viedla pracovníkov ÚPSVaR do izby, v ktorej pred umiestnením detí pobýval spolu s matkou maloletý S.. V izbe bol veľký neporiadok. Izba bola špinavá, zanedbaná, tmavá, nevetraná, bol cítiť nikotín a zatuchlina. Po sedačke, ostatnom nábytku a na zemi boli kopy ošatenia, v rohu izby boli pohádzané na kope hračky. Odfotografovanie izby matka odmietla. Matka uviedla, že je doma, pretože je prechladnutá a práve obeduje. Z dôvodu prechladnutia nie je ani v práci, niekoľko dní sa necíti dobre. Zmluvu z práce nemá, ani nebude mať, v práci ku dňu 31.08.2021 končí a hľadá si nové zamestnanie. Na E. v G. nebola, „nepotrebuje to, nie je závislá.“ Matke bolo poskytnuté poradenstvo dôrazom na potrebu navštevovať E. pre odbery z negatívnym výsledkom na návykové látky a pre návštevy odbornej psychiatrickej/psychologickej ambulancie. Matka sa vyjadrila, že je to „zbytočná cesta“, matke bolo poukazané, že je to potrebné vzhľadom na skutočnosti uvedené v neodkladnom opatrení, ktoré viedli k umiestneniu maloletého S.. Matka ich previedla novostavbou rodinného domu, ktorá sa nachádza v záhrade na vyššie uvedenej adrese. Novostavba je budúci 3-izbový prízemný rodinný dom. Matka uviedla, že sa podľa svojich možností a schopností snažia stavbu dokončiť, chceli by do konca roku 2021. Po dokončení matka plánuje v novostavbe bývať i s P. X.. Na vzťah medzi matkou a P. X. matka uviedla, že s p. X. je v kamarátskom vzťahu. Dodala, že si myslí, že nebude problém, aby bývala v novostavbe i v prípade, ak si p. X. nájde priateľku. Dodala, že s p. X. vychádzajú vzájomne dobre, nebijú sa, „bitky si už vyjasnili“, nevie ako to bude v budúcnosti. P. X. bolo poskytnuté sociálne poradenstvo vo veci pobytov maloletých detí u nej v domácnosti s poukazom na skutočnosti uvedené v neodkladnom opatrení, ktoré viedli k umiestneniu maloletého S.. Matke bolo vysvetlené, že za aktuálnych okolností vyplývajúcich zo šetrenia nemá upravené bytové, sociálne a rodinné pomery. Matka sa vyjadrila, že poradenstvu porozumela a vyjadrila sa, že si stále chce dať deti zveriť do osobnej starostlivosti a zjedná zmeny a nápravu. Matka sa vyjadrila, že odmieta spoluprácu s AS Kľúč n. o. Danému subjektu bude táto informácia daná na vedomie.

10. Podľa emailovej komunikácie medzi riaditeľom CDR sv M. o.z. a pracovníčkou ÚPSVaR Pezinok, dňa 6.9.2021 bola vykonaná riaditeľom a soc. pracovníčkou CDR neohlásená návšteva v domácnosti matky v G.. Izba, kde matka býva, bola v značne zanedbanom stave, celkovo neuprataná, neudržiavaná, nevetraná a šíril sa z nej zápach. Priestor izby chce i v zime vykurovať malým plastovým prenosným elektrickým telesom s ventilátorom. Matka neporiadok obhajovala nedostatkom času z dôvodu pomoci pri stavbe nového domu, svojmu strýkovi P. u ktorého teraz býva. V kuchyni ležala na lôžku chorá a vyslabnutá matka pána P., ktorá spala. Priestor kuchyne by potreboval zveľadiť. Matka sa ich snažila pekne prijať a obhajovať, prečo už nepotrebuje chodiť na E., prečo už opäť nepracuje, nepodarilo sa jej udržať pokoj, prepukovala v plač a pôsobila psychicky nie v dobrom stave. Často opakovala, že chce deti späť. Ani opakované rady pána P. priamo na stretnutí, v tom zmysle že musí preto v prvom rade sama niečo urobiť a "nekrútiť sa stále dookola", nepomáhali. Matka si dostatočne

nevedomuje, priamy súvis medzi zmenou svojho života a šancov na navrátenie detí do jej starostlivosti. V tomto smere matke opakovane vysvetlili, že veľmi veľa záleží na zmene jej postojov a zdôraznili, že žiadna inštitúcia nemá záujem na tom, aby jej deti boli bezdôvodne v starostlivosti CDR. Všetko však je už 2,5 roka v rovine sľubov a nerealizovateľných skutkov. Povzbudili matku a v dobrom úmysle jej odporučili dlhodobú odbornú terapeutickú pomoc zo strany psychológa alebo psychiatra. Po asi hodine vzájomného rozhovoru ukončili návštevu so záverom, že toho času nebude možné do takýchto podmienok dávať deti na návštevne pobyty.

11. Podľa správy CDR sv. M. o.z. zo dňa 14.10.2021 maloletá S. sa nachádza v profesionálnej náhradnej rodine, kde prospieva a úspešne napreduje. K matke má vzťah ako k niekomu, kto občas zavolá a podľa momentálnej nálady s ňou komunikuje. Pri telefonátoch však vždy nevydrží. Biologická matka má s profesionálnou mamou dobrý vzťah. CDR realizovalo neohlásenú návštevu v domácnosti matky, ktorá bola ukončená so záverom, že v súčasnosti nebude možné realizovanie návštevnych pobytov. Matka sa môže so svojimi deťmi po dohode spojiť cez videohovor dvakrát do týždňa. Matka prejavuje o deti záujem a v zariadení deti aj navštevuje. V súčasnosti si matka vyživovaciu povinnosť voči maloletej neplní.

12. Z rozsudku Okresného súdu Pezinok č.k. 12P/185/2020-121 zo dňa 31.05.2021, súd zistil, že predmetným rozsudkom bola nad maloletým S., nar. XX.XX.XXXX -. bratom maloletej, nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny sv. M. o.z., so sídlom K. K. XX/X, V.. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na účet zariadenia. V odôvodnení predmetného rozsudku súd okrem iného konštatuje, že matka maloletého nie je v súčasnosti schopná zabezpečiť maloletemu riadnu výchovu a starostlivosť, ktorú mu od 22.12.2020 zabezpečuje Centrum pre deti a rodiny S., E. XX, S.. Matka maloletého je dlhodobo prakticky bez príjmu, síce tvrdí, že je zamestnaná, avšak hodnoverne túto skutočnosť nepreukázala, je odkázaná na pomoc druhých a nedokáže zabezpečiť sebe ani maloletemu trvalé bezpečné bývanie a stabilné prostredie pre jeho zdravý duševný, telesný a citový vývin. Matka rovnako nebola schopná zabezpečiť vyhovujúce hygienické podmienky, z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že matka spolu s maloletým žila u svojho strýka v nevyhovujúcich bytových podmienkach vo veľmi zanedbanom rodinnom dome. Matka tiež nesplnila svoj záväzok pravidelne preukazovať výsledky testov na prítomnosť psychotropných látok, preto nie je vyvrátená obava, že matka naďalej pokračuje v užívaní týchto látok. V starostlivosti matky o maloletého mal súd preukázané vážne nedostatky, ktoré ohrozovali zdravý psychický a fyzický vývoj maloletého. Všetky kroky kolízneho opatrovníka, n.o. Kľúč a CDR S. boli málo účinné, postoj matky bol dlhodobo nezmenený, čo malo negatívny vplyv na maloletého. Súd pri rozhodovaní zobral do úvahy, že v Centre pre deti a rodiny Sv. M. o.z. je aktuálne umiestnená aj sestra maloletého, preto v záujme zachovania súrodeneckých väzieb rozhodol o umiestnení maloletého do tohto Centra. Zhodnotiac vykonané dokazovanie jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach mal súd preukázané, že matka aktuálne nezvláda starostlivosť o maloletého, ohrozila vážnym spôsobom jeho zdravý psychický a fyzický vývoj a v záujme nápravy tohto stavu súd rozhodol tak, že návrhu vyhovel. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že matka nezvláda starostlivosť ani o svoje druhé dieťa, maloletú Moniku, ktorá musela byť taktiež umiestnená do ústavnej starostlivosti. Je na matke, aby svoj doterajší postoj prehodnotila, a pokiaľ bude do budúcnosti postupovať zodpovedne, zabezpečí pre maloletého riadne bývanie, bude vedieť preukázať, že jej príjmy sú postačujúce na zabezpečenie maloletého, že zmenila svoje správanie a návyky a všetky práva a právom chránené záujmy maloletého budú naplnené, môže sa svojich práv domáhať súdnou cestou. Súd matku poučil, že ústavná starostlivosť nemá trvalý charakter a keď matka svojím spôsobom života, trvalým pracovným pomerom a abstinenciou od psychotropných a omamných látok a alkoholu preukáže, že je schopná sa riadne postarať o maloletého, môže si podať návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti. V súčasnosti nepreukázala a neosvedčila že dokáže starostlivosť o maloletého zabezpečiť. Vzhľadom na aktuálnu životnú situáciu matky súd uložil matke prispievať na výživu maloletého v minimálnom zákonom rozsahu.

13. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

15. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

16. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

17. Podľa ust. § 52 ods. 1 Zákona o rodine, pestúnska starostlivosť zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou pestúna, d) umiestnením maloletého dieťaťa do ochrannej výchovy alebo nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení pestúnskej starostlivosti, f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti.

18. Podľa ust. § 52 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší pestúnsku starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to požiada pestún.

19. Podľa ust. § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

20. Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

21. Podľa ust. § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

22. Podľa ust. § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

23. Podľa ust. § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

24. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30

% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

30. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Podľa ust. § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

32. Podľa ust. § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

33. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

34. Záujem maloletého dieťaťa je pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa dieťaťa týkajú vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

35. Zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti inej osoby než rodiča (či už fyzickej alebo právnickej) je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov; musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zaisťovať riadnu starostlivosť o dieťa. V prípade nariadenia ústavnej starostlivosti musí byť tiež splnená podmienka, že nie je možné zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej alebo náhradnej osobnej starostlivosti a u dieťaťa, ktoré je osvojiteľné, ani do predosvojiteľskej starostlivosti. Dôvody na strane rodičov, pre ktoré nie sú spôsobilí poskytovať dieťaťu osobnú starostlivosť, môžu mať subjektívny i objektívny charakter. Môžu byť spôsobené zavineným zanedbávaním starostlivosti alebo aktuálnou nezavinenou neschopnosťou rodičov postarať sa o svoje maloleté dieťa. Ústavná starostlivosť je jednou z foriem náhradnej starostlivosti a má voči iným formám náhradnej starostlivosti subsidiárny charakter. Ústavná starostlivosť predstavuje vždy krajné riešenie, keďže práve zdravé rodinné prostredie je najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí.

36. Maloletá bola zverená do pestúnskej starostlivosti, avšak obaja pestúni požiadali o jej zrušenie, preto súd s poukazom na ust. § 52 ods. 2 Zákona o rodine pestúnsku starostlivosť zrušil. V prípade, ak pestún požiadala o zrušenie pestúnskej starostlivosti bez ohľadu na dôvody, ktoré pestúna k tomu viedli, súd musí pestúnsku starostlivosť zrušiť. Keďže súd musel pestúnsku starostlivosť zrušiť, pričom z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že matka dlhodobo nemá vytvorené vhodné a bezpečné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, pričom otec maloletej nie je v rodnom liste uvedený a zároveň žiadna iná osoba, neprejavila záujem vykonávať starostlivosť o maloletú, súd

rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou. Zverenie maloletej do ústavnej starostlivosti je aktuálne jedinou možnosťou ako zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú. Matka voči nariadeniu ústavnej starostlivosti nenamietala ani sa počas konania nedomáhala, aby bola maloletá vrátená do jej osobnej starostlivosti. O maloletú javí síce záujem, avšak zatiaľ podľa všetkého nie je pripravená prevziať starostlivosť nad maloletou. So zreteľom na uvedené súd nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny sv. M. o.z., kde sa maloletá už v súčasnosti na základe nariadeného neodkladného opatrenia nachádza a kde je umiestnený aj brat maloletej.

37. Nariadením ústavnej starostlivosti vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká. Matka maloletej je preto povinná prispievať na maloletú výživným, a to zariadeniu, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Vzhľadom k zisteným majetkovým pomerom na strane matky maloletej, ktorá má spolu 2 vyživovacie povinnosti a podľa lustrácie zo Sociálnej poisťovne nemá stále zamestnanie a príjem a živí sa len brigádne, vzhľadom súd ako dôvodné určiť matke maloletej vyživovaciu povinnosť v zákonnej minimálnej výške, ktorú je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na jeho schopnosti a možnosti, teda vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona mesačne. V takejto výške bola matke uložená vyživovacia povinnosť aj rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 9P/188/2019-87 zo dňa 21.08.2020, pričom súd nezistil, že by sa možnosti a schopnosti matky od posledného rozhodnutia súdu natoľko zmenili, aby súd pristúpil k zmene výšky výživného.

38. Súd poznamenáva, že suma životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa je stanovená zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime. Výška súm životného minima je potom každý rok s účinnosťou od 01.07 stanovená opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Keďže sa sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa k 01. júlu každoročne menia, súd do výroku rozhodnutia dal percentuálne určenie. Toho času je suma životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa určená vo výške 99,56 Eur mesačne, z toho 30 % činí sumu 29,87 Eur.

39. Podľa ust. § 363 Civilného mimosporového poriadku, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

40. Vzhľadom na to, že súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti rozhodnutím vo veci samej, odpadol dôvod, pre ktorý bolo uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 6PPOm/7/2021-8 zo dňa 15.03.2021 nariadené neodkladné opatrenie o dočasnom zverení maloletej do starostlivosti CDR, a preto nariadené neodkladné opatrenie v súlade so zákonom zrušil.

41. O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

## **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne v 4 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).